

Madelon van Riel

Projectleider Cordaan
Programma Kunst en Zorg

Aandachtsgebied Podiumkunst
en Educatie

Zorgorganisatie
Cordaan

cordaan

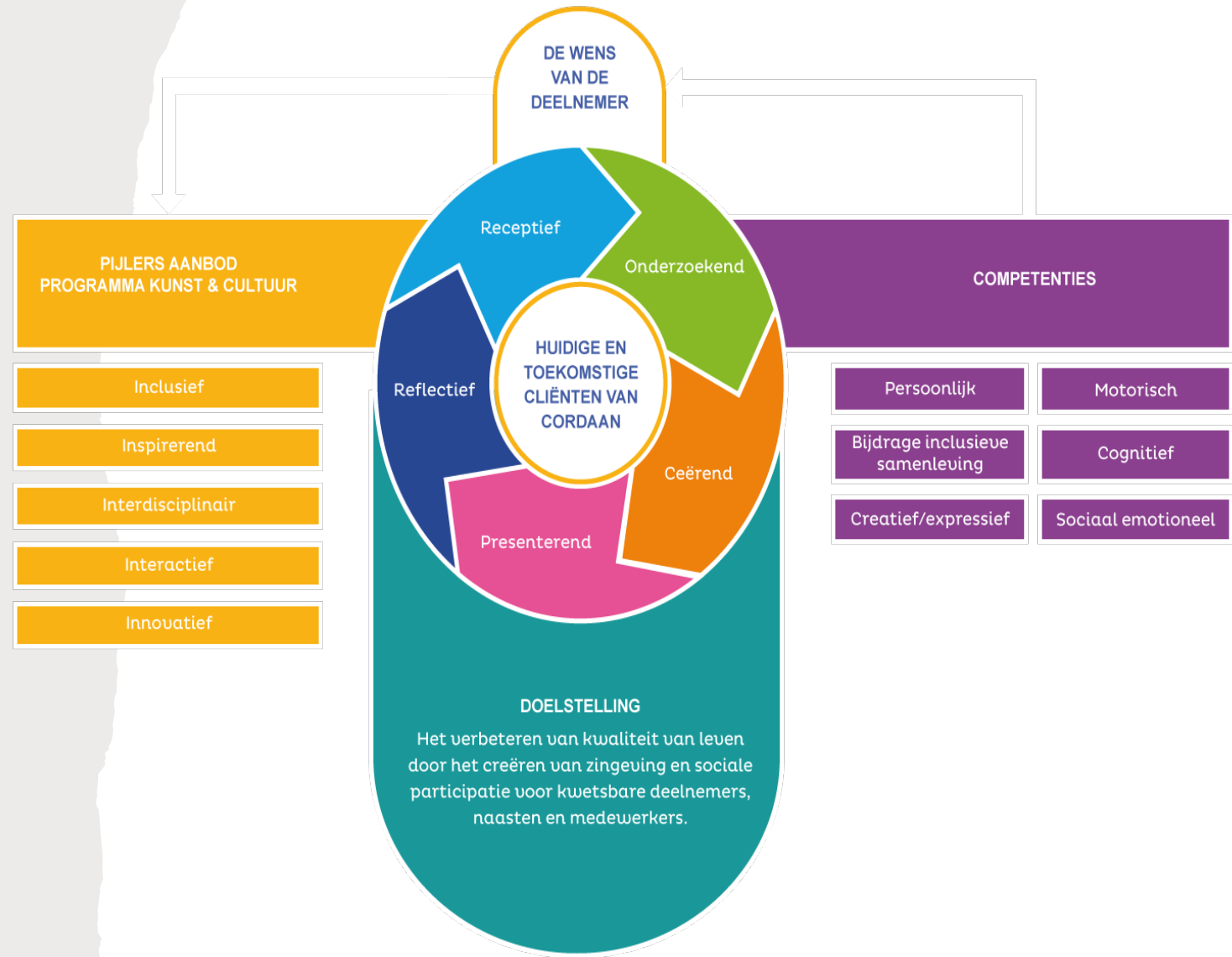
Regio Groot-Amsterdam

Programma Kunst en Zorg Cordaan

Client centraal

AMBULANT KUNSTTEAM CORDAAN

Ambulant Kunstteam
Cordaan

Eenzaamheid: thuiswonende client

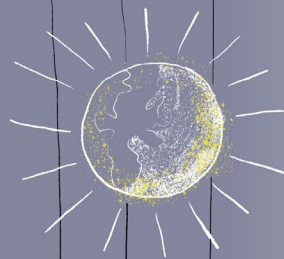

Activering

Pien & Josiem
bezoeken

'Als het DONKER wordt'
van
ISABEL PRONK
dutch classical talent

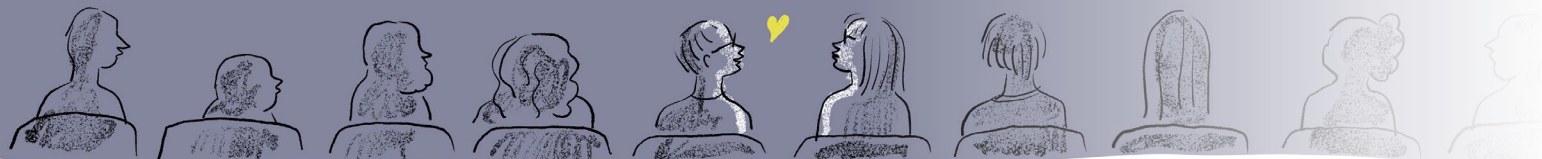

met liederen van o.a.
KURT WEIL, ASTOR PIAZZA
WENDE SNIJDERS & RAOUL
in het
MuziekGEBOUW
op 19/10

zing, vecht, huil,
bid, lach, werk
en bewonder...

Beleving- en
ervaringsgericht

Eigen regie

Dementie

Palliatieve zorg

Aansluiten traditionele ambacht

Het Ambulant Kunstteam koppelt Amsterdammers aan kunstenaars

‘Als zij er is, lijkt de tijd een beetje stil te staan’

Er wordt niet vaak op de deurbel van Rodney Russel gedrukt, maar sinds een jaar komt Marlies Kieft geregeld bij hem over de vloer. Om samen te praten over de diepere dingen des levens. Allebei zijn ze schrijver, hoewel Rodney de pen al ruim vijftig jaar niet meer heeft aangeraakt. Tekst André Verheul Foto's Jo Kreulen

Rodney woont tussen zijn boeken. In de huisbibliotheek staat een kast vol over religie, een ruime sectie over feminisme, een stapeltje Amerika en dan weer geschiedenis, kunst en taal. Onder handbereik liggen dichtbundels van Jean Pierre Rawie, een favoriet. Net binnen zijn twee boeken van Bert Keizer. 'Zijn ironie spreekt mij aan, zwarte humor', zegt Rodney, die veel van zijn leesvoer haalt op het Waterlooplein. 'Ik snap niet dat de mensen dat allemaal wegdoen.'

De wijsheden en inzichten die hij op de ontelbare pagina's vindt, voeden zijn gedachten en helpen hem het leven te doorgronden. Van de proza kan hij genieten. 'Gerard Reve zegt: het leven is zwaar. En dat heeft hij erg mooi opgeschreven.'

Twee volle uren

Vandaag belde Marlies weer aan bij Rodney. Elke veertien dagen praten ze twee volle uren met elkaar. Over van alles, behalve over koetjes en kalftjes. 'Want

dat kan ik niet', zegt Rodney. 'Het moet betekenis hebben: van de zin van het leven tot en met de vraag of God bestaat.' Tussendoor tegen Marlies: 'Daar heb je mij trouwens nog geen antwoord op kunnen geven.' Marlies vindt intussen het gedicht van Rawie dat ze beiden zo mooi vinden. In dit met boeken volgestouwd vertrek heb ik steeds minder anderen van nade, met al mijn aan de dood ontstegen doden iedere nacht stilzwijgend in gesprek.

Nog even los van het volgestouwde vertrek, herkent Rodney het gevoel dat de dichter hier in woorden schildert en verzucht: 'Ik wou dat ik het zo kon opschrijven.'

De 78-jarige Amsterdammer leeft al langere tijd, zoals hij het zelf zegt: sociaal geïsoleerd. Hij heeft behoefte aan contact met iemand die verder komt dan Ajax of het songfestival (ook zijn eigen woorden). Het maatschappelijk werk wees hem op het Ambulant Kunstteam van Cordaan. Zo maakte hij kennis met schrijver en journa-

list Marlies Kieft. Zij is een van de Amsterdamse kunstenaars en kunstdocenten die vanuit dit project met andere Amsterdammers samen 'iets' doen op het gebied van kunst en cultuur.

Het mooie is: Marlies is ook niet zo van de koetjes en kalftjes. Al bij de eerste ontmoeting was duidelijk dat twee gelijkgestemden elkaar hadden gevonden.

'Het is fijn dat ik Marlies niet veel hoeft uit te leggen, dat kom ik niet vaak tegen'

Marlies: 'We gingen vrij snel de diepte in. Weet je nog Rodney, dat ik ergens niet op kon komen, en dat jij - als een kompas - een boek uit je kast pakte en zei: bedoel je dit?'

Rodney: 'Het is fijn dat ik Marlies niet veel hoeft uit te leggen, dat kom je niet vaak tegen.'

Participatie

Substitutie

Wat ontmoet
ik niet mij
...
...
... iemand
... helpen
... dat
... gemaakt
... raasbe-
... werd
... meer.
... lang
... gelaten'
...
... Rod-
... verhaal
... schrijft
... hij kan

Rodney: 'Schrijven doe ik niet meer. Mijn muze heeft mij al lang geleden in de steek gelaten. In 1973 kwam ik naar Nederland: een cultuurschock, het ging bergafwaarts met mij. Sindsdien schrijf ik niet meer. Hoewel de drang om dingen te verwoorden nooit is verdwenen.'
Marlies: 'Laat anders de blogpost even zien die we hebben opgezet. Daar vertaal je je gedachten nu naar poëzie, toch?'
Rodney grint wat: 'Dat mag je geen poëzie noemen. Ik heb een sterke drang om gedachten op rijm te zetten, dat wel. Het leven houdt mij de hele dag bezig. Van kinds af aan al. Ik dacht dat iedereen dat had, maar ik ben blijkbaar een uitzondering.'

Vertrissende somberheid

Misschien is Rodney wat verstrikt geraakt in zijn gedachten en blokkeert dat het op-pakken van de schrijverspen. In die zin merkt hij dat de gesprekken met Marlies prettig zijn. Ze kan goed luisteren, bij haar kan hij zijn gedachten kwijt.

Rodney: 'Tijdens onze gesprekken is het alsof de tijd een beetje stilstaat. Daarna voel ik mij beter.'
Marlies: 'Ondanks de raaskvlakken zijn we verschillend. Ik ben iets optimistischer van aard, vind je niet?'
Rodney: 'Jij het glas halfvol, ik het glas halfleeg. Hopelijk val ik je daar niet te veel mee lastig trouwens.'
Marlies: 'Jouw somberheid werkt op mij ook verfrissend. Omdat je die kan uiten met humor en zelfspot.'
Rodney denkt even na: 'Ik moet zeggen dat door onze gesprekken mijn geletterdheid weer wat naar voren komt. Niet dat ik weer ga schrijven, maar ik denk wel eens: stel dat ik toch iets...'
Marlies: 'Er zit hier een ongelooflijk talent. Maar talent is zo kwetsbaar. Ik kan hem niet dwingen. Het moet uit Rodney zelf komen.' Er valt even een stilte. De woorden over-denken is minstens zo belangrijk als ze uitspreken.
Dan zegt Rodney: 'Ik hoop dat we nog lang met onze ontmoetingen door kunnen gaan.'

Dit is het Ambulant Kunstteam

Met het programma Kunst & Zorg maakt Cordaan kunst en cultuur toegankelijk voor haar bewoners en thuiswonende cliënten. Wie in aanmerking komt voor een zorg-indicatie (WMO of WLZ dagbesteding) kan er gebruik van maken. Een van de onderdelen is het Ambulant Kunstteam. Na een verkennend gesprek brengt Cordaan de cliënt in contact met een kunstenaar naar keuze. Om dan samen te werken aan een vraag, wens of idee. Bijvoorbeeld: keramiek maken om de handen soepel te houden, oude vaardigheden oppakken met iemand die dat ook in de vingers heeft of iets nalaten aan de mensen die achterblijven als je er niet meer bent. Het Ambulant Kunstteam startte

vorige jaar als proef, nu zijn ruim 140 Amsterdammers gekoppeld aan een kunstenaar uit de stad. 'Vanwege het grote succes ontwikkelen we het product verder', zegt project-leider Madelon van Riel. 'We willen hiermee waarde toevoegen aan de persoonlijke zorg en voorzien hierin in de behoefte om de twee werelden, kunst en zorg, samen te brengen.'
Wie liever in een groepje aan de slag wil gaan, kan kiezen voor een van de kunstzinnige groepsactiviteiten. Meer informatie op www.cordaan.nl/ambulant-kunstteam of via e-mail: kunstenzorg@cordaan.nl Rodney Russell op dezinvanrussel.blogspot.nl

Als man en vrouw liggend
tegen elkaar aan wijven,
komen daarvan weer nieuwe lijven,
Die ook weer aan het wijven slaan:
zo blijft de mensheid voortbestaan.
Dit heeft de zon het opgegeven,
wij zijn dan reeds lang uitgewreven
Een koude, dode aarde zonder loven
is alles wat er rest van
ons gezamenlijke streven.

Rodney Russell

Hoe start
matchmaking?

Kunst?
Onze Zorg!

LATEN WE
DE TAART
GROTER
MAKEN

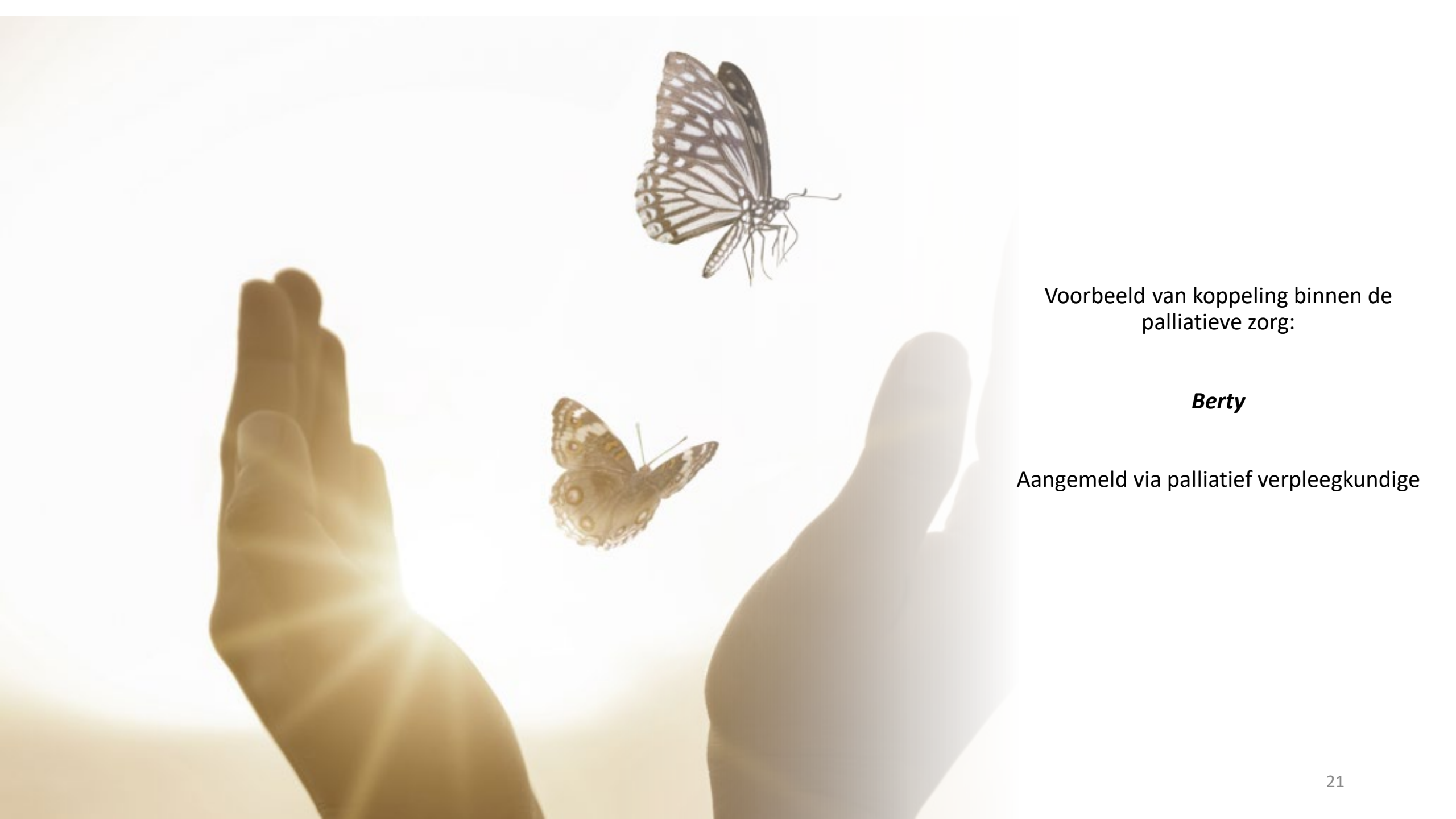

Carolien van Welij

filosoof en schrijver

doorleefde filosofie

filosofie kunst en zorg

Voorbeeld van koppeling binnen de
palliatieve zorg:

Berty

Aangemeld via palliatief verpleegkundige

Zo werkt het

Heb je een vraag, idee of wens die te maken heeft met kunst en cultuur? Poëzie, theater, opera, fotografie, tekenen, ballet of schilderen? Bij het Ambulant Kunstteam is veel mogelijk!

Ambulant Kunstteam

Het Ambulant Kunstteam van Cordaan bestaat uit 50 Amsterdamse kunstenaars en kunst-docenten van diverse disciplines die met jou aan de slag gaan op het gebied van kunst, cultuur en erfgoed. Beeldend kunstenaars, spoken word-artiesten, schilders, dichters, schrijvers, dansers: zij helpen Amsterdammers met een kunsturaag.

Voor wie?

Ontvang je thuis op bepaalde levensgebieden zorg of ondersteuning? Dan kun je ervoor kiezen om deze zorg uit te breiden met dagbesteding aan huis. Weet je niet zeker of je in aanmerking komt voor het Ambulant Kunstteam? Neem dan contact met ons op. We zoeken het graag voor je uit.

Info over aanmelden: zie achterkant

Als je in aanmerking komt, starten we met een kennismakingsgesprek. We bespreken de mogelijkheden die passen bij jouw wensen. Je maakt een keuze voor een kunstenaar die met jou 1-op-1 aan de slag gaat.

Match met kunstenaar

De wekelijkse ontmoetingen van 1,5 uur met de kunstenaar vinden plaats op een plek die voor jou prettig is: bij jou thuis, in het atelier van de kunstenaar of in een museum. Bij een wederzijdse klik kunnen we de koppeling verlengen voor een periode van 6 maanden tot een jaar. Tussendoor zullen we regelmatig evalueren.

Foto: Simon Lenskens

Foto: Bastiaan van Musscher

Kosten

Goed om te weten: alle kunstenaars worden voor hun inzet betaald vanuit de zorgindicatie Wmo en Wlz-dagbesteding. Indien je geen Wmo-indicatie hebt, kunnen wij je ondersteunen bij deze aanvraag.

Kunst en cultuur hebben een positieve invloed op onze gezondheid en welzijn. Cordaan draagt hier graag aan bij!

Vragen en reacties

"Bezig zijn met kunst doet mij goed!
Ik ben trots op mijn werk!"

"Mijn handen doen het steeds minder goed maar
ik zou ze heel graag blijven trainen. Met klei
bijvoorbeeld! En dan oefenen zodat
ik zelf een mooie fruitschaal van keramiek kan
maken."

"Ik wil graag iets nalaten aan de mensen die
achterblijven als ik er niet meer ben."

"Mijn moeder met beginnende dementie spreekt
geen Nederlands maar heeft haar hele leven
als coupeuse gewerkt. Ze wil graag samen met
iemand met textiel werken."

"Heerlijk samen experimenteren, elke week tijd
te kort!"

"Working with art is healing for me!"

Foto: Jo Kreulen

AANMELDEN

Wil je weten of je met jouw wens of vraag terecht
kunt bij het Ambulant Kunstteam? Stuur een mail
naar onderstaand e-mailadres. We kijken eerst
of je in aanmerking komt, daarna neemt een
medewerker Kunst & Zorg contact op om samen
met jou de mogelijkheden te bespreken.

CONTACT

E: ambulantkunstteam@cordaan.nl

W: cordaan.nl/ambulant-kunstteam

Ambulant Kunstteam Cordaan

brengt kunst bij jou thuis!

Contact:

ambulantkunstteam
@cordaan.nl

mvanriel@cordaan.nl

cordaan